

บทคัดย่อ

ศาลรัฐธรรมนูญได้ถูกจัดตั้งขึ้นนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ด้วยความคาดหวังว่าจะเป็นสถาบันที่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน และสร้างความมั่นคงให้กับระบอบประชาธิปไตย แต่จากบทบาทที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่การจัดตั้งศาลรัฐธรรมนูญมาจวบจนกระทั่งการรัฐประหารเมื่อ พ.ศ. 2557 กลับนำมาซึ่งการถกเถียงอย่างกว้างขวางถึงการวินิจฉัยประเด็นปัญหาต่างๆ

งานวิจัยเรื่อง “การเมืองเชิงตุลาการ และศาลรัฐธรรมนูญไทย” ต้องการศึกษานในสามส่วนสำคัญ คือ หนึ่ง แนวความคิดของอำนาจตรวจสอบโดยฝ่ายตุลาการที่มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ สอง การเมืองเชิงตุลาการที่เกิดขึ้นในประเทศประชาธิปไตยใหม่ อันประกอบด้วยอินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และฟิลิปปินส์ สาม การเมืองเชิงตุลาการที่เกิดขึ้นประเทศไทย ทั้งในแง่ของแนวคิดและปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

จากการศึกษาพบว่านับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 ต่อเนื่องมาจนถึงต้นศตวรรษที่ 21 อำนาจตรวจสอบของฝ่ายตุลาการได้ขยายตัวออกอย่างมากในระดับโลก ซึ่งได้ปรากฏให้เห็นในหลายแห่งที่เป็นประเทศประชาธิปไตยใหม่ อย่างไรก็ตาม บทบาทของฝ่ายตุลาการในลักษณะดังกล่าวนี้ก็ได้ดำเนินไปในลักษณะที่ก้าวหน้าเสมอไป สำหรับสังคมไทย แนวความคิดดังกล่าวถูกนำเข้ามานับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 สืบเนื่องต่อมาถึงรัฐธรรมนูญ 2550 อย่างไรก็ตาม บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญกลับมีแนวโน้มที่จะเป็นปฏิปักษ์ต่อสถาบันการเมืองที่มาจากการเลือกตั้งเป็นสำคัญ อันทำให้เกิดการโต้แย้งและวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางมาอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของศาลรัฐธรรมนูญที่เปิดต้องมีความเชื่อมโยงกับสังคมมากยิ่งขึ้น

Abstract

Constitutional Court was initially established in 1997, in order to promote people's rights and to strengthen democratic regime. However, the role of the Court has introduced general debates about many of its decisions, from the beginning until the coup d'état in 2015.

This research on "Judicialization of Politics and Thai Constitutional Court" aims to study three important parts: first, a changing approach to judicial review power; second, judicialization of politics in new democracies, namely India, Japan and South Korea; third, judicialization of politics in Thailand which focus on concepts and Constitutional Court's decisions.

The finding of the study suggests that, from the end of the 20th century to the beginning of the 21st, the concept of judicial review power has been expanding around the world especially in new democratic countries. However, the role of judicial power has not always occurred progressively. In Thailand, a concept of judicialization of politics was introduced into the Constitution of 1997 and 2007, yet, the role of the Constitutional Court's decisions has inclined against the majoritarian institutes which created serious disputes and criticism. The Constitutional Court should be re – designed so that it relates more to the society.